

БАЙРОНІВСЬКІ ТРАДИЦІЇ У ТВОРЧІЙ СПАДЩИНІ ЛЕВКА БОРОВИКОВСЬКОГО

У статті йдеться про ознаки нової форми балади українського автора, навіяні поширеними формами англійської балади, що є органічним явищем у творчості Байрона. Згодом ці балади стали основними жанрами українського романтизму. Заслуга у цьому й належить одному із зачинателів української романтичної літератури – Левкові Боровиковському.

Ключові слова: балада, романтизм, жанрові ознаки, народна пісня, байронівська поема.

Левко Боровиковський – визначна й талановита постать серед першої генерації романтиків. Саме йому належить смілива ініціатива перейти від визнань про симпатії до нової літературної школи, від захоплення народною піснею до літературної практики, даючи перші зразки української романтичної лірики, позбавлені бурлескних і травестійних елементів.

Вагомим внеском в українське літературознавство стали дослідження творчості та життєвого шляху українського поета таких літературознавців, як П. Ротач, С. Єфремов, М. Возняк, П. Филипович, Ф. Євеський, М. Зеров, А. Шамрай, М. Ткачук та ін. Та у цій статті вперше досліджується байкарська спадщина Левка Боровиковського у контексті європейського романтизму.

Пильна праця над фольклором, над складанням українського словника, нарешті, перехід від перекладів до оригінальних спроб переконали Боровиковського у правильності його історичної літературної позиції. Звертаючись до його українських літературних творів, що дійшли до нас, відзначаємо, що поет дає досить повний розподіл своїх творів за жанрами: крім перекладів, його вірші поділяються на балади, думи, пісні, сонети Міцкевича і, нарешті, "різні п'єси" – твори яких він, очевидно, не міг зачислити ні до однієї з означених рубрик [4, 113]. Із відомих нам творів, що йдуть під визначенням "різні п'єси", – "Ніч", "Молодиця", "Гайдамаки", до дум належать "Козак", "Розставання", "Волох", "Палій", до пісень – "Журба", "Два ворони".

Важливе питання для з'ясування жанрових ознак перших творів зумовлено тими традиціями, під впливом яких перебував поет на початку своєї літературної діяльності. Перш за все слід розглянути витоки баладної форми. Балада, як відомо, належить до жанрів, які виникли найраніше, з якими виступав романтизм у всесвітніх масштабах до впливу байронізму. Тому не випадково, що Боровиковський починає творчість саме з неї. Цілком зрозуміло, що інтерес автора до баладних тем збігався з інтересом до фольклору, до легенди. Балада у розвитку європейського романтизму поєднується, головним чином, з англійським фольклором, що його почали опрацьовувати такі англійські письменники, як Вальтер Скотт та Кольрідж у кінці XVIII – на початку XIX століття. Звичайно, баладні форми в європейських літературних традиціях відомі далеко раніше, ще в часи середньовіччя, але ті форми балади, що пов'язані з розвитком романтизму, спопуляризували англійські поети.

Форма балади, яка виявилася в традиціях англійської романтичної школи, має певні жанрові ознаки і в першу чергу – фантастичність чи легендарність теми, взятої з народного чи історичного фольклору, виразна фабульність твору, ліроепічний тон розповіді. Щодо останнього, то балада відбула певну еволюцію з часів її зародження. До виступу англійських баладників ця форма у світовій літературі мала виразно епічний характер оповіді, де автор в об'єктивній формі переповідав якусь незвичайну подію, не втручаючись у канву нарації. Англійські ж баладники вносять ліричний елемент медитації, діалогу і взагалі ліричних інверсій. Однак у порівнянні з пізнішими формами байронівської поеми, що спричинилася

до певної руйнації строфічної і ритмічної законсервованості старої класичної поеми, балада зберігає певну строфічну закінченість і стабільність як ознаки епічного її походження. Звичайним типом строфічної побудови балади Боровиковського є анафоричні кінцівки, що є залишком співання балад. Поширеними метричними схемами балади є або чотиристопний амфібрахій, що відповідав поширеній формі англійської балади, або вірш хорейчний, що пов'язувався звичайно з формами народної пісні [4, 113].

Характерною ознакою нової форми балади є поєднання елемента епічного, описового з введенням живої мови, діалогу і таке інше. Органічне явище в Байронових поемах – введення реплік, лірики, що не порушує строгої строфічності балади. Строфа вірша складається з чотирьох рядків, замкнутих римуванням, синтаксичними паралелями і викінченістю думки. Дуже часто амфібрахій у цих строфах буває нерівностоповий – 6-стопові рядки чергуються з 4-стоповими, чи 4-стопові – із 3-стоповими. Характерною прикметою синтаксичної побудови є епічно-розповідна манера – об'єднання окремих рядків анафоричним сполучником.

Ці особливості притаманні баладам Л. Боровиковського, що їх поза поділом, даним самим поетом, можемо поділити на балади, написані під впливом літературним, і на балади, написані на підставі українських пісень. Розміри впливу чужих традицій обмежуються наявною ознакою народних ритмічних форм. У виборі баладних тем відразу відчуваємо певну спорідненість із творами, що їх перекладав Боровиковський на початку літературної кар'єри. Близько до творів А. Міцкевича і В. Жуковського стоїть балада "Ледащо", на ту ж тему, що і "Громобой" В. Жуковського, "Пані Твардовська" А. Міцкевича, "Корній Овара" І. Срезневського. Ледачий козак, що прогайнував батьками придбане добро, радий віддати душу чортові, аби тільки збагатитися й жити в достатках. Нарешті, нечистий почув його благання і в супроводі свого рогатого почету одної ночі з'являється до козака:

К світу – вихрі закрутили;
Писк піднявши, пси завили:
Брязки, регіт, гомін, свист!
Вся земля заколихалась,
Стая пугачів зібралась
На оселях, в хуторах,
На воротях, на тинах ...
Чорт із двірнею своєю;
Вперся в хату – за душею ... [1, 165] і т. д.

Але в трактуванні теми в Боровиковського не відчуваємо того серйозного тону, яким відзначалися романтичні балади, так само, як і в "Твардовському" Міцкевича, та й, до певної міри, в "Громобой" Жуковського (особливо в першій частині). Гумористичний кінець балади "Ледащо", коли виявляється, що поява чорта – це тільки сон, який проте дуже налякав козака і спричинився до неприємного пробудження, – особливо підкреслює таке гумористичне ставлення до теми. У новій тональності написано уривок з казки "Відьма" – "Гайдамаки". Він подається фрагментарно на теми, що так були поширені у Байрона. Починається уривок із романтичного пейзажу: старий праліс, темна ніч, у лісі палає вогнище, біля якого зібралися гайдамаки і обмірковують свої чергові справи, готуючись до нападу на багату жінку, про яку ходить слава, що вона відьма. Не важко помітити типову строфічну побудову й типову конструкцію амфібрахія:

Садилося сонце за синім Дніпром,
За сонечком вечір спускався;
За вечером – ніччю, як сивим сукном,
І поле, і ліс укривався.
Між хмарами місяць тихенько котивсь,
І на небі звізди займались;

А піняві хвилі Дніпрові дулись
І берег високий лизали... [1, 61].

Узагалі ж більша частина балад Левка Боровиковського, пов'язаних із літературними традиціями, не дійшла до нас. Збереглося кілька віршів, які поет називає "думами" і які, по суті, становлять дещо деформовану баладу, імпульсом для написання яких були байронівські традиції. Термін "дума", як він уживається у Боровиковського, нічого спільного не має з тим жанром, що його називаємо "козацькими думами" з певною тематикою і, головне, з виразними стильовими ознаками. Приглядаючись до віршів, зачислених поетом до категорії "дум", упізнаємо риси віршів, що їх так вживали польські і російські романтики 20-х років XIX ст. Дума, як "мелодійний речитатив із вільним ритмом і змінною формою імпровізації", не позначилася на творчості Л. Боровиковського і не відчута ним як своєрідна жанрова особливість. У той час, як І. Срезневський і М. Максимович, хоч і не зовсім ясно, все ж відчували своєрідну стилістичну оригінальність козацьких дум і розрізняли їх (хоч і не завжди вдало) від звичайних історичних пісень, то вірші, що зафіксовані у Боровиковського під рубрикою "думи", нічого спільного не мають із цим жанром. Коріння цієї термінології знаходимо в польських і почасти російських поетів 20-х років. У Богдана Залеського, відомого представника т. зв. "української школи" в польському романтизмі, заголовок "дума" та "думка" дуже часто зустрічається і застосовується переважно до творів на теми українського фольклору та української історії, як наприклад: "Dumka Mazepy", "Dumka hetmana Kosinskiego", "Duma z piesni ludu ukraïnskiego" і т. д. Сам термін, як відомо, почали уживати польські письменники ще в XVII столітті і з того часу він набирав дуже широкого і змінного змісту в їх практиці. Так, наприклад, у того ж Б. Залеського під назвою "думи" є такі твори, як "Ludmiera" (історія про смерть дівчини, що, не витримавши розлуки з милим, кидається в буряну ніч у воду), "Ukaranie" (де подано в модернізованій трохи формі історію Гриця, що покохав двох дівчат), - словом, звичайну назву "балада" замінено тут назвою "дума". Але такі його твори, як "думка" про Косинського чи про Мазепу, мають форму вже модернізованої балади. Фабульність, як одна із особливостей балади, не завжди виявлена у належному масштабі – це швидше "рицарський рапсод". Таку назву, до речі, дає одному з таких творів Б. Залеський. Йдеться про виїзд козака чи отамана на шаленому коні і змальовується його настрій і думки. Наприклад, у "думі" "Мазепа" герой виїздить на коні з Варшави у степи і, піддавшись шаленому гонові, пускає свої думки за вітрами, мріючи про помсту ляхам. Таким чином, тут момент фабульного розгортання затримується введенням медитативних елементів – у результаті маємо не фабульний вірш, а ніби його фрагмент. Точнісінько і в російській літературі того часу такі самі твори іноді носять назву "думи". Про те, що українські теми захоплювали російських поетів як екзотичний матеріал, вже писав у свій час В. Жирмунський у праці "Байрон и Пушкин" [2]. Спинімося тільки на творах, що мають підзаголовок "Думи" у російських поетів. Найчастіше його уживав К. Рилєєв, наприклад, у таких поезіях, як "Олег веший", "Ольга при могиле Игоря", "Святослав", "Богдан Хмельницький", "Палей" і т. д. Переважно й у нього – це – не розгорнуті до фабули епізодичні картини, що іноді мають виразно фрагментарний характер. Так, в "Палее" дається картина боротьби Семена Палія з ляхами, коли він, оточений з усіх боків ворогами, пробивається до Дніпра і благополучно досягає на своєму коні другого берега. Іноді ці "думи" такою мірою незакінчені, що самі автори дають їм назву "отрывок поэмы". У своїй праці "Байрон и Пушкин" [2]. В. Жирмунський, зробивши кілька цікавих зауважень про зв'язок байронівських поем із баладними формами Вальтера Скотта, Кольріджа, що в свою чергу користалися формою народної балади (її синкретизм, змішування різних жанрів – епічного, ліричного, драматичного – ознаки і байронічної поеми), доводить, що реформа, пророблена Байроном, йде в напрямі підсилення лірично суб'єктивного елементу проти свого попередника Вальтера Скотта, що, навпаки, зміцнював епічні елементи балади, перейшовши врешті-решт до історичних романів.

"В произведениях Байрона лирическая поэма получила наиболее законченную форму и именно в этой форме распространялась по всем европейским литературам. Байрон прежде всего усилил композицию романтической поэмы, что можно было бы назвать центростремительной силой: сосредоточения повествования вокруг личности героя, его внутренних переживаний, которые доминируют над действием, окрашивают собою фабулу и самую обстановку рассказа и, вместе с тем, путем эмоционального отождествления, как бы становятся лирическим выражением внутренней жизни поэта" [2, 123]. І тому-то таке поширення мають в цей час в російській літературі фрагменти – "уривки", такі як твори: "Баян", "Отрывок из большой поэмы" М. Язикова (1823), "Гайдамаки" (уривок) К. Рилєєва (1825), "Бегство Мазепы" його ж (1824), нарешті, "Гайдамаки" Боровиковського (уривок з казки) і т. ін. Уривки ці далеко не завжди були фрагментами справді задуманої чи тим більше реалізованої поеми. Це був своєрідний літературний жанр, ознака перехідного часу, коли під впливом байронівських традицій деформувалися епічні форми балади і героїчної поеми. Складність байронівської поеми далеко не завжди могли перенести письменники цілісно і засвоювали її фрагментарно, даючи або ліричні уривки з поеми, або зафарбовуючи ліричними елементами епічні форми балади і тим порушуючи її фабульну ціліність. До творів зреформованої балади і належать почасти ті твори, що мають назву "думи" у Залеського, Рилєєва і, нарешті, у Боровиковського: "Палій", "Козак", "Розставання" і ін. Цікаво відзначити, що ці твори Боровиковського дуже схожі на "Фариса" Міцкевича, який так само належить до цього жанру. Проте вірші Боровиковського "Козак", "Палій", "Розставання" носять ознаки впливів не тільки Міцкевича, а іноді й безпосередньо навіяні творами Байрона. До таких треба віднести насамперед "Козак", видрукований в "Украинском Альманахе" 1831 року. Вірш цей названо "Подражание народной песни", але в задумі і в розвитку теми знаходимо зв'язок його із численними віршами про героїчних козаків, що летять на коні проти ворога. Відзначимо, що саме цей мотив, який веде свою генезу від "Гяура" Байрона, модифікувавшись у практиці польських і російських поетів 20-х років XIX ст., ускладнюється у цьому творі Л. Боровиковського імпульсом від іншого твору Байрона – від поеми "Чайльд-Гарольд", спопуляризованої в європейських традиціях значно більше, ніж "Гяур". Образ шаленої їзди козака відходить на задній план перед його рефлексіями, що мають виразну тональність байронівського песимізму. Чайльд-Гарольд, від'їжджаючи зі своєї країни, на кораблі розмовляє зі своїм джурою, зізнаючись у тому, що йому немає чого жалкувати за рідним краєм, оскільки і за ним ніхто не плаче. Заросте доріжка до його замку травою, і тільки, може, пес завіє за ним:

A few short hours and he will rise
To give the morrow birth;
And I shall hail the main and skies
But not my mother earth.
Deserted is my own good hall,
Its hearth is desolate;
Wild weeds are gathering on the wall;
My dog howls at the gate. [5].

У Боровиковського замість паж – кінь, із яким веде розмову козак, виступаючи на турка (до речі, як і Чайльд Гарольд):

Неси мене, коню, – заграй під сідлом,
За мною ніхто не жалів.
Ніхто не заплаче, ніхто з козаком
Туги по степу не розсіє.
Чужий мені край свій, чужий мені світ,
За мною сім'я не заніє –
Хіба тільки пес мій, оставшись в воріт,
Голодний, як рідний, завіє! [1, 71]

Крім таких текстуальних збігів, в останніх рядках, безперечно навіяння "Чайльд Гарольда" бачимо й в однаковому анафоричному повторні: "Прощай же, отчизно, ти рідний мій край" [1, 72], у Байрона – "Adieu, adieu! my native shore" [5].

Таким чином момент ліричний тут посідає найбільше місце і виявляє характерні риси zdeформованої балади. "Козак" думає про можливість своєї смерті, яка, проте, не описується. "Палій" – вірш, який має ту ж традицію формально, що й "Козак", далеко в меншій мірі перейнятий елементами рефлексії, та їх, власне кажучи, й немає. Але тема тут розроблена значно ширше: не тільки картина гонитви, але у фантастично-героїчних тонах подається дика розправа Палія над ляхами. Як уже згадано, К. Рилсєв теж написав твір під такою ж назвою, але зміст його відрізняється від вірша Л. Боровиковського. Тракткування теми має більше спільності з образами козаків у віршах польських поетів Б. Залеського і Т. Падури, що в численних творах любили змальовувати козака з рисами відчайдушного розбишаки. Це відчувається в колоритній картині Боровиковського:

Ранні й півні не співали,
В Польщі замки запалали.
У пожарі жида шкварить,
Із пожару люльку палить.
Палій.
Де був замок – попелище;
Де цвів город – там кладбище;
Враже поле кров'ю мочить,
І об камінь шаблю точить
Палій [1, 88-89]

У цих віршах, що, безперечно, навіяні літературними традиціями, виявляються й традиції народної пісенності. Таким оригінальним сполученням треба вважати характеризований уже нами вірш "Козак". Особливо відчувається цей вплив у символіці вірша, запозиченій із народних пісень:

Постіль мені буде – широкі поля,
А чорная хмара покриє...
Умиюсь – дощами; утрюсь – чапраком;
А вичеше – терен колючий ;
А висушить – сонце; в спеку під дубком
Напоїть рівчак говорючий... [1, 72]

Цей уривок – не що інше, як модернізація відомих українських пісень про смерть чумака чи козака в степу, що його кучері вичеше терен колючий і т. д. Сама тема звертання до коня є однією з найпопулярніших у цих піснях. Козак лежить у степу тяжко поранений і звертається до свого коня з благанням, щоб той приніс звістку матері про те, що її син вже оженився, "та взяв собі паняночку, в чистім полі земляночку". Але не важко помітити, як ці звичайні ситуації народної пісні ускладнюються й модернізуються під впливом літературної традиції, у даному разі навіяні творчістю Байрона:

Розсію, розвію я сам ворогів,
В дунайській їх витоплю хвилі,
А сам відпочину посеред степів,
З конем на високій могилі... [1, 72]

У формах фразеології народної пісні виразно звучить байронівський мотив самотності у рядках: "А сам відпочину посеред степів, з конем на високій могилі".

Ще більшою мірою зв'язана з народними піснями третя дума Л. Боровиковського – "Розставання", що під нею стоїть примітка автора: "З пісень". Тема "розставання" є популярною в усних традиціях і спопуляризована була серед української та російської інтелігенції знаменитою піснею "Їхав козак за Дунай", що відома ще з XVIII століття

і приписується козакові С. Климовському. Крім того, деякі деталі твору Боровиковського, а саме те, де козак говорить про бурлацьке життя, нагадують іншу пісню – "Козак і дівчина", так само широко відому в народних традиціях. До Л. Боровиковського цей мотив у літературній інтерпретації зустрічаємо в С. Писаревського – в поезії "За Німан іду", і в творі О. Шпигоцького "Малороссийская баллада", надрукована в "Украинском Альманасе" 1831 року. І тут у цих рядках Л. Боровиковського маємо своєрідну сполуку літературних і пісенних традицій:

Зірko - дівчино! Треба нам розстатись ...
Серденьку, скушно, душно дома жити, –
Їду по степу тугоньку розбити... [1, 85]
Або передчування смерті:
Крилами ворон очиці закрий;
Дощ із вітрами біле тіло змиє;
Кінь вірний яму виб'є копитами;
Дикі завують звірі коло ями ... [1, 87]

У цих уривках під народною фразеологією виявляється той же мотив "світової туги", що був органічно чужий ідеології народної пісні.

Цікаво виокремити тут композиційну роль форм народної пісні. Як у першому, так і в другому вірші пісня використовується як ліричний момент у формуванні тої композиційної цілості, яку Л. Боровиковський називає "думами". Пісню про смерть козака, витриману в баладних формах і в епічному тоні опису цієї смерті, він вкладає в уста козака, тим самим підкреслюючи її емоційність, роблячи ліричною. Таким чином, тут маємо той процес деформації баладної форми, про який говорив В. Жирмунський. У чумацьких і козацьких піснях, звичайно, момент описування смерті витримано в епічному тоні. А Боровиковський робить із цієї форми ліричну пісню, вкладаючи її в уста козака, чи козака та дівчини.

Особливе місце у творчості Л. Боровиковського займають балади: "Чарівниця", "Убійство", "Чорноморець" і "Вивідка". Передусім у них тематично розробляється мотив "нешасного кохання" та "отруєння", поширений в українських піснях. Левко Боровиковський майже не докладє зусиль для того, щоб якимось модернізувати їх у порівнянні зі стилістичними засобами народної пісні. Народнопісенні сюжети в баладах "Убійство" і "Вивідка" подаються майже без обробки, а балада "Чарівниця" основана на кількох піснях. У творі "Убійство" оригінальними є тільки перші дві строфи:

На заході раннє небо
Мов кров'ю залито;
Прийшли вісті до милої,
Що милого вбито...
Не на війні його вбито –
Затягнуто в жито,
Червоною китайкою
Рученьки прикрито,
Зеленою оливою
Очиці залито... і т. д. [1, 81].
У пісні маємо:
Ой на горі просо, під горою жито;
Прийшла звістка до милої, що милого вбито.
Зеленою оливою оченьки залито... і т. д. [1, 245]

Балада "Чарівниця" є ніби поширенням народної пісні про Грицю, початок якої навіть наводиться:

Не ходи, Грицю, на ту улицу... і т. д. [1, 74]

Автор поширює цю тему докладними описами чаклування, гадання, словом, вводить етнографічний елемент:

Понад гаєм, понад полем
Туман налягає;
В однім шатрі циганочка
Огонь розкладає,
Та до огню приставила
Рівні два горщечки:
В однім горшку зілля варить,
В другому – клочечки... [1, 74] і т. д.

У цих баладах Л. Боровиковський остаточно переходить до фольклорних джерел, даючи таким чином початок тому фольклорному напрямкові в українській поезії, що його яскраво відобразив у своїй творчості й Т. Шевченко. Вводить автор різні типи ритмічних схем народної пісні і, в першу чергу, коломийковий вірш, такий популярний в українській романтичній традиції. Тут Л. Боровиковському знову доводилося брати за взірць практику не російських, а польських поетів-романтиків. Знову таки баладні форми і теми української пісні спопуляризували романтики польські, зокрема Б. Залеський, у якого знаходимо баладу на тему того ж "Гриця". Російські романтики – О. Мерзляков, А. Дельвіг, І. Козлов – переважно використовували не баладні, а ліричні жанри народної пісні. Крім окремих зразків народної лірики, напр. вірш "Журба", творчість Левка Боровиковського йде в напрямі популяризації саме баладних форм.

Таким чином, характерні ознаки поезики першого українського романтика пов'язані переважно з тими формами романтичної творчості, що з них починала найраніше генерація європейських романтиків у світових масштабах. До 1834 року виявилися типові риси Боровиковського-романтика, і далі чогось нового Боровиковський не показує. Ми не знаємо докладно обставин його життя після 1834 року, але вони не були, очевидно, сприятливі для літературної діяльності. У 1838 році він переїжджає з Новочеркаська (Росія) до Полтави і звідти знову листується з Ізмаїлом Срезневським. Цікаво відзначити характерну рису цих листів – піклування про видання "имеющогося запаса" творів Левка Боровиковського, ніби підведення підсумків уже проробленої роботи. Інтерес його до української літератури і навіть спроба написати історію української літератури не відокремлюють Боровиковського від українських гуртків. Участь його в альманасу "Ластівка" Є. Гребінки (1841) так само є виступом випадковим, і знову таки, там розміщено "старі матеріали". Те саме можна сказати й про пізніші виступи його в "Отечественных записках", у його спробі видрукувати російські переклади з А. Міцкевича в "Современнике" П. Плетньова. Згадка Метлинського про божевілья Л. Боровиковського, до певної міри, пояснює таке раннє припинення літературної кар'єри. Уже той факт, що "байки" видаються кимось іншим на початку 50-х років XIX ст., говорить про те, що Боровиковський зовсім відійшов від літературного життя. Однак роль одного з піонерів української романтичної літератури, безперечно, за ним і залишається, тому що ті форми, які показав Боровиковський, стали основними жанрами українського романтизму – і в темах, і в стилістичному обробленні. Творчість Є. Гребінки, А. Метлинського, М. Костомарова, Т. Шевченка та інших є тому красномовним свідченням.

Література

1. *Боровиковський Л.І.* Повне зібрання творів: Балади. Пісні. Думи. Байки й прибаютки. Приказки та загадки. Твори й переклади російською мовою. Листи. – К.: Наукова думка, 1967. – 280 с. 2. *Жирмунский В.М.* Байрон и Пушкин. – Ленинград: Наука, 1978. – 423 с. 3. *Ткачук М.П.* Стиль балад Левка Боровиковського. – Збараж, 1991. – 23 с. 4. *Шамрай А.* Харківські поети 30-40 р. XIX ст. // Харківська школа романтиків. – Х.: Літ. і мистецтво, 1930. – 191 с. 5. *Lord Byron.* Childe Harold's Pilgrimage. <http://www.photoaspects.com>.

Оксана Мельник
БАЙРОНОВСКИЕ ТРАДИЦИИ
В ТВОРЧЕСКОМ НАСЛЕДИИ Л. БОРОВИКОВСКОГО

В статье раскрываются новые формы баллады Л. Боровиковского, навеянные распространенными формами английской баллады, которая является органической составляющей творчества Байрона. Позже эти баллады стали главными жанрами украинского романтизма. Заслуга в этом и принадлежит одному из родоначальников украинского романтизма – Л. Боровиковскому.

Ключевые слова: баллада, романтизм, жанровые признаки, народная песня, байроновская поэма.

Oksana Mel'nyk
BYRON'S TRADITIONS IN A CREATIVE HERITAGE
OF LEVKO BOROVYKOV'S'KYJ

In the article the question is about the signs of new form of ballad of the Ukrainian author inspired by the widespread forms of the English ballad which is the organic phenomenon in the creation of Byron. Afterwards they became the basic genres of Ukrainian romantic, merit herein and belongs to one of pioneer of Ukrainian romantic literature, namely Lewko Borowykows'kyj.

Key words: ballad, romanticism, genre signs, folk song, Byron's poem.